

Egiptul

Mihai Eminescu

Nilul mișcă valuri blonde pe câmpii cuprinși de maur,
Peste el cerul d-Egipt, desfăcut în foc și aur;
Pe-a lui maluri gălbii, șese, stuful crește din adânc,
Flori giuvaeruri în aer, sclipesc tainice în soare,
Unele-albe, nalte, fragezi, ca argintul de ninsoare,
Alte roșii ca jeratec, alte-albastre, ochi ce plâng.

Și prin tufele de mături, ce cresc verzi, adânce, dese,
Păsări, îmblânzite-n cuiburi, distind penele alese,
Ciripind cu ciocu-n soare, gugiulindu-se cu-amor.
Înecat de veșnici visuri, răsărit din sfinte-izvoare,
Nilul mișc-a lui legendă și oglinda-i galben-clară
Către marea liniștită, ce înecă a lui dor.

De-a lui maluri sunt unite câmpii verzi și țări ferice;
Memphis colo-n depărtare, cu zidirile-i antice,
Mur pe mur, stâncă pe stâncă – o cetate de giganți –
Sunt gândiri arhitectonici de-o grozavă măreție!
Au zidit munte pe munte în antica lor trufie,
I-a-mbrăcat cu-argint ca-n soare să lucească într-un lanț

Și să pară răsărită din visările pustiei,
Din năsipuri argintoase în mișcarea vijeliei,
Ca un gând al mării sfinte, reflectat de cerul cald
Ș-aruncat în depărtare... Colo se ridic trufașe
Și eterne ca și moartea piramidele-uriaeșe,
Racle ce încap în ele epopeea unui scald.

Se-nserează... Nilul doarme și ies stelele din strungă,
Luna-n mare își aruncă chipul și prin nori le-alungă.
Cine-a deschis piramida și înăuntru a intrat?
Este regele: în haină de-aur roș și pietre scumpe
El intră să vad-acolo tot trecutul. – I se rumpe
A lui suflet când privește peste-a vremurilor vad.

În zadar guverna regii lumea cu înțelepciune.
Se-nmulțesc semnele rele, se-mpuțin faptele bune;
În zădar caut-al vieții înțeles nedelegat.
Iese-n noapte... ș-a lui umbră lungă-ntins se desfășoară...
Pe-ale Nilului lungi valuri. – Astfel pe-unde de popoare
Umbra gândurilor regii se aruncă-ntunecat...

Ale piramidei visuri, ale Nilului reci unde,

Ale trestiilor sunet ce sub luna ce pătrunde
Par a fi snopi gigantici de lungi sulite de-argint,
Toat-a apei, a pustiei și a nopții măreție
Se unesc să-mbrace mândru veche-acea împărăție,
Să învie în deșerturi șir de visuri ce te mint.

Râul sfânt ne povestește cu-ale undelor lui gure
De-a izvorului său taină, despre vremi apuse, sure,
Sufletul se-mbată-n visuri, care-alunecă în zbor.
Palmii risipiți în crânguri, auriți de-a lunii rază,
Naltă zveltele lor trunchiuri. – Noaptea-i clară, luminoasă,
Undele visează spume, cerurile-nșiră nori.

Și în templele mărețe – colonade-n marmuri albe,
Noaptea zeii se preumblă în vestmintele lor dalbe,
Și al preoților cântec sună-n harfe de argint;
Și la vântul din pustie, la răcoarea nopții brună,
Piramidele, din creștet, aiurind și jalnic sună;
Și sălbatec se plâng regii în giganticul mormânt.

În zidirea cea antică, sus în frunte-i turnul maur.
Magul privea pe gânduri în oglinda lui de aur,
Unde-a ceriului mii stele ca-ntr-un centru se adun.
El în mic privește-acolo căile lor tănuite
Și cu varga zugrăvește drumurile lor găsite
Au aflat sâmburul lumii, tot ce-i drept, frumos și bun.

Și se poate că spre răul unei ginți efeminate,
Regilor pătați de crime, preoțimii desfrânate,
Magul, paza răzbunării, a citit semnul întors;
Ș-atunci vântul ridicat-a tot nisipul din pustiuri,
Astupând cu el orașe, ca gigantice sicriuri
Unei ginți, ce fără viață-ngreuia pământul stors.

Uraganu-acum aleargă pân' ce caii lui îi crapă;
Și în Nil numai deșertul nisipișul și-l adapă,
Așternându-l peste câmpii cei odată înfloriți.
Memphis, Teba, țara-ntreagă acoperită-i de ruine,
Prin deșert străbat sălbatec mari familii beduine,
Sorind viața lor de basme prin câmpie nisipiți.

Dar ș-acum, turburând stele pe-ale Nilului lungi unde,
Noaptea flamingo cel roșu, apa-ncet, încet pătrunde,
Ș-acum luna argintește tot Egiptul antic;
Ș-atunci sufletul visează toat-istoria străveche,
Glasuri din trecut străbate l-a prezentului ureche,
Din a valurilor sfadă prorociri se aridic.

Ș-atunci Memphis se înalță, argintos gând al pustiei,
Închegare măiestrită din suflarea vijeliei...
Beduini ce stau în lună, o minune o privesc,
Povestindu-și basme mândre îmbrăcate-n flori și stele
De orașul care iese din pustiile de jele;
Din pământ și de sub mare, s-aud sunete ce cresc.

Marea-n fund clopote are care sună-n orice noapte;
Nilu-n fund grădine are, pomi cu mere de-aur coapte;
Sub nisipul din pustie cufundat e un popor,
Ce cu orașele-i deodată se trezește și se duce
Sus în curțile din Memphis, unde-n săli lumină luce;
Ei petrec în vin și-n chiot orice noapte pân-în zori.